

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**



МАТЕРІАЛИ

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 20-21 квітня 2023 року)

Одеса -2023

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 20-21 квітня 2023 р.) 103 с.

Рецензенти:

Бойко Анжела Іванівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і політичних наук Черкаського державного технологічного університету

Халапсис Олексій Владиславович - доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Стойкова Кароліна Миколаївна - студентка другого курсу соціально-гуманітарного факультету спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності Університету Ушинського

Науковий керівник - **Борінштейн Євген Русланович** - завідувач, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний університет імені К.Д. Ушинського»

РОЗВИТОК НАВИЧОК МАЙБУТНЬОГО В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ, КРЕАТИВНІСТЬ ТА КОМУНІКАЦІЙНІ ВМІННЯ

Сучасні технології не стоять на місці і з кожним роком ми стикаємось з все з більшою кількістю інновацій, які нам треба освоїти. За останні роки інновації настільки захопили наше життя, що на сьогоднішній день комп'ютерні технології серед нас всюди. І освіта не є виключенням.

Діти вже за малечку мають змогу оволодіти сучасністю, інноваціями. Будучи гіперактивними, кмітливими, вони більш швидше розвиваються та уловлюють набагато більше інформації. І виклад інформації у закладах освітніх процесів змінився, осучаснився, модернізувався. Дітей починають навчати всіма необхідними навичками, які знадобляться у сучасному майбутньому.

Креативність - одна з найцінніших навиків навчання в ХХІ столітті. Розвиток креативності вважався важливим для досягнення ефективного та високого рівня навчання. Відповідно до різних підходів до її вивчення, креативність визначається як результат, як процес, як конструкт, що походить від впливу контексту та досвіду, і як особистісна риса людської природи [2].

Творчість є невід'ємною складовою розвитку людини та її особистості. Вона починає розвиватися з перших років навчання в школі і продовжує у вищій освіті та збільшується через кількість досвіду, який має людина, і в тій мірі, в якій діяльність викладачів може цьому сприяти.

Джеймс Кауфман виділяє чотири рівні креативності: перший - результат важливий для суб'єкта, другий - результат може бути корисним для близьких до суб'єкта людей, третій - результат об'єктивно корисний для громади, четвертий - результат об'єктивно ціннісний для людства [1].

Творчість є невід'ємною частиною навчання. Кожного разу, коли опановується щось нове, є елемент творчості. Існують різні рівні креативності, і креативність розвивається з часом і досвідом. Модель креативності, яку часто цитують - це 4С (Назва 4К походить від перших чотирьох букв назви навичок англійською мовою 4C: комунікація (communication), командна робота (collaboration), критичне мислення (critical thinking), креативність (creativity)) [1]. На рівні міні-с творчості те, що хтось створює, може не бути революційним, але воно є новим і значущим для них. Наприклад, дитина приносить зі школи свій перший малюнок. Це щось означає для дитини, і вони раді, що створили

це. Це може свідчити про дуже низький рівень навичок, але викликати високий рівень емоційної реакції, що надихає дитину ділитися цим зі своїми батьками.

Рівень креативності little-c є на один рівень вищим від рівня міні-c, оскільки він включає зворотній зв'язок від інших у поєднанні зі спробою накопичити знання та навички в певній галузі. Наприклад, картина, яку дитина принесла додому, може отримати позитивний відгук від батьків. Вони ставлять його на холодильник, щоб показати, що він має цінність, дають своїй дитині альбом для малювання та пропонують кілька пропозицій щодо покращення їхнього малюнка. З точки зору учнів у школі, переважна більшість творчих здібностей учнів знаходиться на рівні mini-c і little-c.

Рівень творчості Pro-c у школах, як правило, є цариною вчителів. Вчитель образотворчого мистецтва в цьому випадку знаходить різноманітні педагогічні підходи, які покращують знання та вміння студента-митця в мистецтві, а також формують його творчу компетентність у створенні творів мистецтва. Вони вчителі Pro-c. Студенту знадобиться багато років цілеспрямованої практики, щоб вважати його творчим професійним митцем на професійному рівні.

Рівень креативності Big-C є розрідженою територією небагатьох. Доводячи цей приклад до крайності, студент стає одним із найвидатніших художників усіх часів. Після їхньої смерті їхні роботи обговорюються експертами, оскільки їхні творчі здібності до нових форм вираження мистецтва на найвищому рівні. Більшість із нас працює на рівні mini-c і little-c зі своїми захопленнями та діяльністю.

Творчість є цінною в освіті, оскільки вона створює когнітивну складність. Бути творчим передбачає використання наявного набору знань або навичок у певному предметі чи контексті для експериментування з новими можливостями в пошуках цінних результатів, таким чином підвищуючи як знання, так і навички.

Творчість - це не просто вигадкування. Щоб щось відповідало визначенню креативності, воно повинно бути не тільки новим, але й актуальним і корисним. Наприклад, якщо учневі запропонувати виготовити новий вид музичного інструменту, то такий із шматочків салямі може бути оригінальним і цікавим, але не актуальним і не корисним. Творчість також найкраще працює з обмеженнями, а не з відкритими завданнями. Наприклад, учням можна надати обмеження на кількість рядків, які використовуються під час написання вірша, або встановлений список інгредієнтів під час складання рецепту. Обмеження призводять до того, що когнітивні вчені називають бажаними труднощами оскільки студентам потрібно приймати більш складні рішення щодо того, що вони включають і виключають у свій кінцевий продукт. Поширеним прикладом STEM є створення будівлі за допомогою трубочок для напоїв, але без клейкої стрічки чи клею. Студенти повинні глибше думати про те, як різні елементи будівлі з'єднуються, щоб будівля витримала [5].

Студент, якого захоплюють до критичного мислення, незмінно розвиває почуття цікавості до подій навколо нього. Сильне та щире почуття

допитливості призводить до бажання студентів аналізувати та засвоювати інформацію та події.

У процесі у студентів формуються власні обґрунтовані ідеї, переважно нестандартні, що, у свою чергу, покращує їхні творчі здібності, розвиває креативність..

Як я розумію, креативність – це навичка, якою всі критично мислячі особи будуть займатися у своєму професійному та особистому житті. У процесі пошуку відповідей логічно й раціонально, вони, як правило, зможуть розкрити свої творчі сили.

Оскільки освіта набуває різних форм у світі, важливо, щоб студенти володіли такими навичками, як критичне мислення, які підготують їх до завтрашнього дня. Адже сьогоднішні діти – лідери завтрашнього дня.

Критичне мислення підвищує креативність і покращує спосіб використання та управління своїм часом, а критичне мислення не лише описує здатність мислити відповідно до правил логіки та ймовірності, але й здатність застосовувати ці навички до проблем реального життя, які не залежить від змісту. Критичне мислення може дати більш глибоке розуміння себе. Це дасть вам можливість бути об'єктивним, менш емоційним і більш відкритим, оскільки ви цінуватимете погляди та думки інших.

Критичне мислення виникає, коли студенти аналізують, оцінюють, інтерпретують або синтезують інформацію та застосовують творчі думки, щоб сформулювати аргумент, вирішити проблему або дійти висновку. Метою критичного мислення є сприяння незалежному мисленню, особистій автономії та аргументованому судженню в думках і діях.

Критичне мислення включає логіку, а також творчість. Це може включати індуктивне та дедуктивне міркування, аналіз та вирішення проблем, а також творчі, інноваційні та комплексні підходи до вирішення питань та викликів.

Однією з важливих цілей освіти є виховання добре поінформованих учнів, тобто учні повинні розуміти ідеї, які є важливими, корисними, красивими та потужними [3]. На мій погляд, дуже важливо формувати у учнів вміння володіти кількома мовами.

Добре володіння мовами є життєво важливим у спілкуванні в академічній сфері. Ще одна річ, про яку люди часто уникають говорити в академічних колах, це обмін думками, з якими вони не згодні. Ефективні комунікативні навички допомагають людям ефективніше викладати свої ідеї та, отже, вести інтелектуальні дебати більш творче.

Щоб краще вчитися у вчителів, студенти повинні задавати запитання та обговорювати свої суб'єктивні та об'єктивні сумніви. Однак більшість студентів не ставлять запитань через страх, вагання та низьку самооцінку. Навички спілкування допомагають їм слухати, розуміти точку зору вчителів у класі та впевнено ставити їм запитання, що допоможе їм отримати більше знань.

Чіткість у спілкуванні щодо навичок, знань і словникового запасу в словах під час спілкування з інтерв'юерами допомагає студентам отримати

роботу після закінчення навчання. Ефективне спілкування може зайти так далеко, що повністю змінити їх особистість. Як сказав психолог і письменник Джордан Петерсон: «Немає нічого більш потужного, ніж чітке мовлення» [4].

Студенти сьогодні можуть стати лікарями, яким потрібно буде ефективно спілкуватися зі своїми пацієнтами. Вони можуть вирости до інженерів, яким доведеться передавати інструкції своєму технічному персоналу. Вони можуть стати юристами, яким доведеться використовувати закон і мову, щоб донести свої думки.

Розвиток навичок майбутнього, таких як критичне мислення, креативність та комунікаційні вміння, в освітньому процесі є надзвичайно важливим завданням. Ці навички допомагають здобувачам бути готовими до майбутнього, в якому швидко змінюються технології та потреби ринку.

Критичне мислення дозволяє людині аналізувати інформацію, розвивати свою точку зору та вміти раціонально вирішувати задачі, які перед нею постають

Креативність дає можливість нестандартно мислити та з творчістю підходити до вирішення тривіальних питань і задач. Комунікаційні вміння допомагають вирішити будь яку проблему, яка виникає у роботі з людьми, це надає можливість співпрацювати з іншими людьми, що є ключовими навичками для успіху в буд-якій галузі.

Отже, розвиток цих навичок є важливою складовою освітнього процесу. Вчителі та батьки повинні допомагати майбутньому поколінню розвинути критичне мислення, креативність та комунікативні вміння, створюючи певні умови для розвитку таких навичок.

Список використаних джерел

1. Бабійчук С. Формування навичок «4к» на основі дослідницької діяльності учня. Інформаційні технології в освіті. 2020. С. 171–174. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/729415/2/4312-Article%20Text-9301-2-10-20201102.pdf> (дата звернення: 18.04.2023).

2. а освіта - нові перспективи. Лондон: IntechOpen, 2021. 172 с. URL: <https://www.intechopen.com/chapters/76737> (дата звернення: 18.04.2023).

3. THE IMPORTANCE OF CRITICAL THINKING IN EDUCATION - Rahul Education. Rahul Education -. URL: https://rahuleducation-org.translate.goog/our-scribes/the-importance-of-critical-thinking-in-education/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc (date of access: 18.04.2023).

4. Vishwaroop A. What is the importance of communication skills in academics?. Google Translate. URL: https://blog-teachmint-com.translate.goog/what-is-the-importance-of-communication-skills-in-academics/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc (date of access: 18.04.2023).

5. What is creativity in education? - THE EDUCATION HUB. THE EDUCATION HUB. URL: https://theeducationhub-org-nz.translate.google.com/what-is-creativity-in-education/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc#_edn1 (date of access: 18.04.2023).

Стоянова Ольга Русланівна, студентка I року навчання ОПП Музичне мистецтво за першим (бакалаврським) рівнем факультету музичного та хореографічної освіти Університету Ушинського

Науковий керівник – **Атаманюк Зоя Миколаївна**, доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ПРО АБСТРАКТНІСТЬ І КОНКРЕТНІСТЬ ІСТИНИ

Від початку своєї історії люди шукають відповідь на ряд «вічних» питань. Одне з таких питань є питання про істину. У чому вона полягає, та яку роль відіграє у житті кожного з нас, та людства в цілому. Про те перш ніж говорити про абстрактність чи конкретність істини необхідно дати визначення самому поняттю «істина». Не тому, в чому вона полягає, а тому, що взагалі мають на увазі люди коли говорять про пошук істини. Адже істина, у тій чи іншій своїй формі, торкається абсолютно усіх аспектів життя. Як кожної конкретної людини, так і людства в цілому.

Поняття істини базує в людській діяльності. У філософії та богослов'ї воно є предметом аналізу. Представники інших видів діяльності: науки, права, журналістики тощо, люди в повсякденному житті, використовують його інтуїтивно, як дане, вважаючи, що істина — це певна відповідність між думками та незалежною реальністю. З цього видно що істина повсякчас існує поряд з нами, проте коли і як люди вперше збагнули, що вона існує та відчули у ній потребу? Поняття істини запровадив Парменід. Пізніше вчення про істину розроблялося Платоном і Аристотелем. Отже про істину як і про безліч інших речей в нашому світі вперше замислилися ще давні греки. А потім їх ідеї підхопили інші мислителі, вчені та інші епохи. Поговоримо про те як розвивалося та модифікувалося поняття про істину упродовж історії нашого існування. Деякі філософи, наприклад Георг Гегель та представники діалектичного матеріалізму, вважають важливим поділ на абсолютну й відносну істини.

Абсолютна істина – визначається як повне, вичерпне знання. Існування такого знання постулюється, але воно недосяжне на кожному конкретному рівні розвитку науки поза межами банальних тверджень.